

การเมืองสีเขียวในอิตาลี : การเปลี่ยนในองค์กรจัดตั้งและการเคลื่อนไหว

สรุปความโดย สุนทร คุณชัยมัง

บริษัท อิมเมจ พลัส คอมมิวนิเคชั่น จำกัด

เป็นบทความที่ Roberto Biorcio นักวิชาการในสถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยแห่งมิลาน เขียนขึ้นเพื่อเตรียมร่วมประชุม ECPR ที่กรุงโคเปนเฮเกน 14-19 เมษายน 2000 การประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง new forums of political participation : activism in green and alternative parties

การเติบโตของการเมืองสีเขียว

เป็นบทความที่บรรยายถึงประสบการณ์ของการชุมนุมทางการเมืองของกลุ่มการเมืองแบบสีเขียว – แบบเน้นสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นใหม่ในรูปแบบของการเมืองแบบการมีส่วนร่วมและการจัดตั้งองค์กร เช่น การจัดตั้งสมาคม WWF, LIPU ฯลฯ เป็นรูปแบบทางการเมืองที่เกิดขึ้นในปี 1984 เช่นเดียวกับการเกิดขบวนการสิ่งแวดล้อม (environmentalist movement) ซึ่งเกิดขึ้นในช่วงปลายของ 1980s – ซึ่งให้ความสำคัญในการประเด็นสิ่งแวดล้อมต่างๆเป็น base สิ่งเหล่านี้กลายเป็นวิกฤติในระบบพรรคการเมืองในช่วงปี 1990s และการเคลื่อนไหวก่อให้เกิดความเป็นสถาบัน แบบการเมืองสีเขียว กระแสความนิยมที่มีต่อระบบการเลือกตั้งลดลงอย่างต่อเนื่องจนกระทั่งถึงการเลือกตั้งสำหรับประชาคมยุโรปในปี 1999 การเมืองแบบสีเขียวได้เกิดขึ้นในปีเดียวกันนี้ โดยการพยายามที่จะ reactivate grass-root participation และพัฒนาโฉมหน้าการจัดองค์กรของพรรคการเมือง

การเมืองเชิงนิเวศน์กำเนิดขึ้นในอิตาลีในช่วงปี 1970s และมีบทบาทสำคัญในขบวนการต่อต้านนิวเคลียร์ที่เริ่มขึ้นในปี 1975 หลังจากที่รัฐบาลประกาศแผนก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังงานนิวเคลียร์จำนวน 20 โรง แผนงานนี้ได้รับอนุมัติเป็นโครงการที่เอื้อประโยชน์ต่อโครงการของฝรั่งเศสและอเมริกา โดยที่แผนงานนี้ไม่มีการต่อต้านหรืออุปสรรคในรัฐสภา แต่เมื่อเริ่มงานก่อสร้างขึ้นที่ Montalto di Castro ได้เกิดการเคลื่อนไหวอย่างกว้างขวาง ในระยะเวลาสั้นๆ ได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการต่อต้านนิวเคลียร์ขึ้น ได้รับการสนับสนุนจากนักวิทยาศาสตร์และผู้เชี่ยวชาญจำนวนมาก มีการจัดตั้งกลุ่มและมีความแข็งแกร่งในการเคลื่อนไหวโดยมีพื้นฐานที่มีความหลากหลาย (เปรียบเทียบกับยุค 1960s และ 1970s)

ขบวนการต่อต้านโรงไฟฟ้าพลังงานนิวเคลียร์ ก็เป็นส่วนหนึ่งของการรวมตัวกัน (รวมตัวกันแบบ heterogeneity) ของการเมืองแบบสีเขียวที่เติบโตขึ้นมากหลังจากที่มีการจัดตั้งสมาคม Friends of the Earth association , Lega Ambiente รวมทั้งเกิดกลุ่มสิ่งแวดล้อมใหม่ขึ้นในระดับท้องถิ่นที่จะเชื่อมโยงกับการเคลื่อนไหวระดับชาติ ในช่วงกลางของปี 1980s ขบวนการเคลื่อนไหวสิ่งแวดล้อมระดมคนได้มากถึง 250,000 คน ในจำนวนนี้ ครึ่งหนึ่งเป็นสมาชิกของ Italian environmentalist associations ผลต่อเนื่องมาจากวิกฤติที่เกิดขึ้นกับขบวนการ

นักศึกษาและองค์กรจัดตั้งของการเมืองฝ่ายซ้ายในช่วงปลาย 1970s ส่งผลให้ขบวนการสันติภาพ – peace movement /กิจกรรมอาสาสมัคร/และขบวนการเคลื่อนไหวใหม่ทางสิ่งแวดล้อม เติบโตมากขึ้น เป็นการนำเอาประเด็นทางระบบนิเวศน์ไปสร้างการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็น new social movements ...(Snow and Bebford 1988) ในขณะเดียวกันระยะเวลาดังกล่าวก็มีการจัดตั้ง the Green Lists และมีการประสานงานกับพรรคกรีนของเยอรมนี ในขณะเดียวกันก็ส่งตัวแทนลงแข่งขันทางการเมืองในระดับรัฐบาลท้องถิ่น ในปี 1980 และ 1983 มีการจัดตั้ง Arcipelago Verde ขึ้นในปี 1981 เป็นองค์กรประสานงานเครือข่ายกลุ่มสีเขียวเพื่อทำงานในระดับชาติ (กลุ่มการเมือง กลุ่มกิจกรรมที่ว่่านี้หมายถึง WWF/Lega Ambiente/Italia Nostra /LAV-Anti Vivisection League /the AAM-Terra Nuova association /the Non Violent movement /LOC and Medicina Democratica) มีการประสานงานกันอย่างไม่เป็นทางการกันมาก่อน และจัดตั้งเป็น the Green List ขึ้นที่เมือง Florence ในเดือนธันวาคม 1984 และมีการส่งผู้แทนลงสมัครเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาล่างในปี 1985 และปี 1987 ได้รับเลือกคะแนนเสียงเลือกตั้งในปี 1987 ร้อยละ 2.5 % ของคะแนนโหวต ได้รับเลือกเป็นตัวแทนในระดับ Green deputies 13 คน เป็นวุฒิสมาชิก 2 คน นับเป็นปรากฏการณ์แรก

กลุ่มการเมืองสีเขียวนี้ มีนักเคลื่อนไหวในด้านสิ่งแวดล้อมมาร่วมสนับสนุนไม่มากนัก แต่ได้รับการขานรับจากสมาคมทางวิชาชีพที่เกี่ยวกับนิเวศน์วิทยา เป็นนัยยะทางการเมืองแบบใหม่ ชื่อเรียกร้องไม่ได้มีเฉพาะแต่การปกป้องสิ่งแวดล้อม แต่จะรวมไปถึงเรื่อง การทำงานเฉพาะหน้าแบบทันทีทันใด (improvisation) /ความไม่แน่นอน (precariousness) /ท้องถิ่นนิยม (localism) การเมืองแบบให้ความสำคัญกับความเป็นการเมืองที่ดูเหมือนจะมีความสำคัญน้อย ซึ่งเป็นมิติใหม่ทางการเมือง การนำเสนอคุณค่าเชิงบวกของการปกป้องสิ่งแวดล้อม สันติภาพ จะไปขัดเขยการเพิ่มขึ้นของสถาบันที่ไปกดขี่ชุดรีดพลเมือง การนำเสนอคุณค่าทางชีวิตใหม่ๆในสังคมที่จะอยู่กับธรรมชาติ ใช้ชีวิตแบบทางเลือกและไม่เร่งรีบ เป็นแนวทางสำหรับการขอคะแนนเสียงและขอความเห็นใจจากผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงในระหว่างเลือกตั้ง (Biorcio 1988,186-192)

การเมืองแบบสีเขียวได้พัฒนาขยายตัวออกไปสร้างความร่วมมือกับพรรคการเมืองในระบบการเมืองในเวลาต่อมา ในกลางปี 1986 มีประชาชนประมาณ 5 แสนคนลงชื่อขอจัดทำประชามติห้ามการล่าสัตว์แต่ศาลไม่เห็นด้วย และต่อมามีการลงประชามติสำหรับการต่อต้านโครงการพัฒนาโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ จนนำไปสู่การยกเลิกในที่สุดในปี 1987

วิกฤตพรรคการเมืองและอุปสรรคของกลุ่มการเมืองแบบสีเขียวในช่วง 1990s

การเมืองแบบสีเขียวเกิดขึ้นก็เนื่องมาจากวิกฤติความเชื่อมั่นที่มีต่อระบบพรรคการเมืองแบบเดิม ในช่วงปี 1990s กระแสการต่อต้านการเมืองแบบระบบพรรค (partocracy) แพร่หลายออกไป โดยเฉพาะในทางตอนเหนือของ

ประเทศ จึงเป็นโอกาสของการเมืองสีเขียว ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ที่มีความสัมพันธ์ที่แตกต่างออกไปจากรัฐบาลและระบบตัวแทน เป็นการเกิดแบบกระแสมวลชน (popular consensus) ในปี 1994 กลุ่มพลังสีเขียวได้เข้าร่วมในพันธมิตรกลาง-ซ้าย แต่ก็แพ้การเมืองต่อกลุ่มพันธมิตรกลาง-ขวา ของ Berlusconi

กลุ่มการเมืองสีเขียวได้รับเสียงเพิ่มขึ้นในปี 1996 และมีตัวแทนเข้าไปเป็นรัฐมนตรีสิ่งแวดล้อม เป็นที่ประจักษ์ว่ากลุ่มการเมืองสีเขียวและพันธมิตรกลาง-ซ้าย ประสบความสำเร็จในการปกป้องสิ่งแวดล้อมและเรื่องอื่นๆตามแนวทางที่นิยม แต่พ่ายแพ้ต่อวาระทางการเมืองที่เกี่ยวกับ การต่อต้านคอร์รัปชัน การขาดดุลงบประมาณ การว่างงาน การเพิ่มภาษี ปัญหาคนอพยพเข้ามาจากกลุ่มนอกยุโรป ... (บทความในส่วนอื่นๆเป็นรายละเอียดของกรณีต่างๆ)